SCALABLAD

zomer 2022

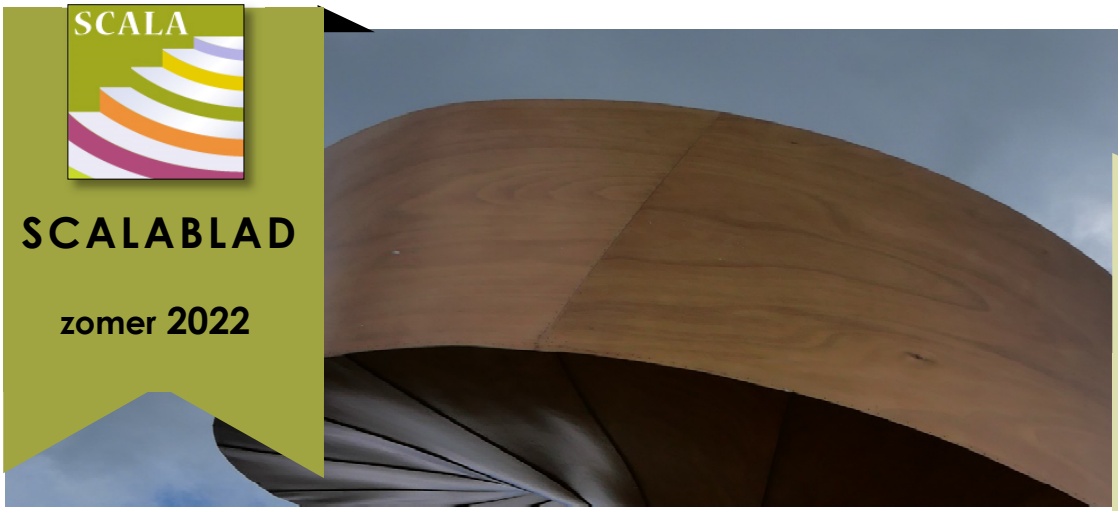

Nu

Bij het opmaken van dit zomernummer las ik het oude winternummer nog even door. Vol met coronastilstand en onrust en toch - als je terugkijkt - een vredige rust. Inmiddels kunnen we kiezen tussen nieuws over nieuwe coronagolven of Oekraïne-ellende, stikstofnarigheid of energieprijzen die drie keer over de kop gaan. Minder zorgen hebben we niet. We raakten ook nog (niet zomaar) iemand kwijt.
Toch voelt de zomer warmer met meer samenzijn dan vorig jaar. Ik oefen me maar een tijdje leven in het *nu*.

MK

Ontmoeten
BUITENWEEKEND
16-18 SEPTEMBER 2022

Een buitenweekend in Twente over verdwijnend landschap
… Lees verder.

column
OMMETJES

Ik zie die appjes niet meer. Is het gedaan met de ommetjes? Jammer, want ik wil graag bevestigen hoe gezond dat lopen is……Lees verder

…. Je eigen bericht in 400 woorden. Henk Erinkveld schrijft.

INHOUD

In dit **SCALABLAD**

- Eigen werk van Marike
- Column van Henk Erinkveld
- Berichten van het bestuur
- Heilige verbeelding en
- Vooruitblik op septemberweekend
- De agenda

Een van de meest copieuze maaltijden waar wij in Scalaverband van hebben genoten was – naar mijn overtuiging – in verblijfsaccommodatie Beukenhaeghe in Moergestel, inmiddels drie jaar geleden. Tijdens dit buitenweekend voerde Gert de regie over het diner en regisseerde alle onderdelen ervan, zowel de verschillende gangen, de wijn (met Jef) en vooral de aankleding van de zaal en de tafelopmaak. Hij was in zijn element als nooit tevoren.

ALS IK DENK

Aan GERT

Anton Hurkens

En in mijn beleving lieten alle Scalanezen het zich maar wat graag aanleunen dat hij dit deed. Het waren mooie momenten en het was Gert op zijn best. Zoals hij dat ook kon zijn tijdens workshops en groepsactiviteiten tijdens de weekends. In zijn geoefende docentenstand wist hij levendige discussies te ontlokken. En altijd als het serieus dreigde te worden gooide hij er een sterk relativerende kwinkslag tussendoor.

Met zijn charmante aanwezigheid was hij altijd prettig gezelschap. Een vriend en een belangrijk lid voor onze gemeenschap van Scala. Hij en Scala pasten ontzettend goed bij elkaar; Scala was voor Gert een van de pijlers in zijn bestaan en omgekeerd maakte hij mede Scala tot wat het was: een emotioneel, warm en dragend en bezinnend gezelschap, sterk betrokken op elkaar. Ik zeg bewust: was.
Want door zijn sterven is Scala een beetje veranderd. Zoals ook het verlies van Bertus, Frans, Marcel, Gijs, Ge, Piet, Karel, het gezelschap veranderde. Het is moeilijk om precies aan te geven welke verandering dat is, maar het is onmiskenbaar.

Bij de afscheidsdienst van Gert op 18 februari van dit jaar stormde het en was het voor veel Scala-leden niet mogelijk om er fysiek bij te zijn. Juist waar woorden en muziek klonken die bij hem pasten. Ik roep in het verband van Scala daarom nog een muzikale herinnering terug die we wellicht gezamenlijk kunnen onthouden.

Du aber
Ik weet niet meer tijdens welk weekend het was maar enkele jaren geleden lieten we aan elkaar een muziekfragment horen dat ieder van ons dierbaar was. Gert koos voor de aria Actus Tragicus van Georg Philip Telemann: Du aber Daniel. Ik kende het stuk niet en heb het verschillende keren beluisterd alvorens de schoonheid ervan tot mij doordrong. Het is erg mooi en ik ben Gert dankbaar dat ik het heb leren kennen. Zo blijven er aan het einde van Gerts leven nog best vragen over. Laten we daar samen over speculeren bij onze volgende weekenden en bijeenkomsten.

Wat zou Gert ervan vinden?

Is het gedaan ...met de ommetjes?

Wandelen als anti-depressivum

HENK ERINKVELD

Een whatsapper ben ik niet, maar ik zag wel dat in coronatijd ineens Scalamensen aan het wandelen gingen. Steeds waren er trotse vermeldingen van hoeveel kilometers er afgelegd waren tijdens het zoveelste ommetje. Ik zie die appjes niet meer. Is het gedaan met de ommetjes?
Jammer, want ik wil graag bevestigen hoe gezond dat lopen is.

Wandelen werkt genezend en is het beste antidepressivum dat er bestaat. Dat alle eeuwen door en in alle godsdiensten mensen op pelgrimstocht gingen en gaan om heil en genezing te vinden, is heel goed verklaarbaar. Wandelen en pelgrimeren te voet hélpen. Daarmee zit ik geen eigen wijsheden uit te strooien, want Herman Vuijsje zei dat al, toen hij in 1991 als 'pelgrim zonder God' wandelde van het religieuze Santiago de Compostela naar het 'heidense' Amsterdam. En de wetenschap heeft het ook bewezen: 'Heilige kracht wordt door beweging losgemaakt'.

Beweging losgemaakt

Dat is de titel van het proefschrift waarmee dr. Ineke Alberts al in 2007 promoveerde.
Ik ken haar sinds kort; sinds ik - net als zij - deel uitmaak van een illuster gezelschap, de 'Camino Academie'. Dat staat onder leiding van prof. dr Paul Post, tot eind 2019 hoogleraar 'Ritual Studies' in Tilburg. De 'Heerlenaren' onder ons kennen hem nog als docent liturgie aan de UTP. Paul heeft zich nu geheel op pelgrimeren gestort.
De Camino Academie is een platform waar wetenschappers en pelgrims elkaar ontmoeten en samen nadenken over de impact van pelgrimeren, trends analyseren en daarover o.a. studiedagen organiseren. De Camino Academie begon als een soort denktank van de het Nederlands Genootschap van Sint Jacob, maar is haar aandachtsveld aan het verbreden naar ook andere vormen van pelgrimeren dan alleen die van Santiagogangers.

Pelgrimeren heeft immers vele gezichten.

Wandel van hot naar her…

Ineke Alberts heb ik onlangs geïnterviewd voor ons 'Gerardus Magazine'. De weergave van dat gesprek is pas in nummer 6 (eind augustus) te lezen in de artikelenreeks 'wandelend' (over)wegen'.
In nummer 4 van diezelfde reeks schrijft Diny Geboers, dat in ieder geval zij is doorgegaan met 'ommetjes' maken. Om precies te zijn: zij liep de 'Walk of Wisdom'. In een andere editie kun je lezen over 'de omgekeerde kruistocht' die Ralf Bodelier, ook geen onbekende in Scalakringen, liep van Jeruzalem naar het Belgische Bouillon. En in de uitgave van medio juli 2022 vertelt Luc Mol over de wonderlijke voettocht van een pastoor uit zijn dorp Maasniel in 1674 naar Rome. Die pastoor schreef een uitvoerig reisverslag 'voor reizigers van nut' waarin hij de herbergen onderweg vooral beoordeelde op de kwaliteit van de wijn.
Kortom: alleen al vanwege deze artikelen is het Wittemse 'Gerardus Magazine' de moeite van het lezen waard.

… richting Wittem

Nu we het toch over Wittem hebben: met trots mag ik zeggen, dat 'pelgrimsoord Klooster Wittem' zich ontwikkelt tot specialist in wandelend pelgrimeren. Elke maand is er een 'wandellotto', waarin het lot bepaalt met wie en waarheen je een pelgrimswandeling maakt. Met Jelle Wind kun je een horen-zien-en-zwijgen-wandeling maken of op 'kruisjes-ontdekkingstocht' gaan.

Binnenkort is in een TV-documentaire van de KRO-NCRV ('Kloostergasten') te zien dat we met een BN-er een wandeling maken door Wittems heden en verleden. Individueel kun je op pad gaan met de Wittemse rugzak of – leuk met kinderen - een envelopjestocht maken. En er is nog plek om mee te doen aan de 7-daagse PeerkePad-wandeling van Wittem naar Tilburg, van 4 tot en met 10 september a.s..

→ Als je dán niet kunt, maar wel in 2023 aan zoiets mee zou willen doen, meld je dan alvast aan.

Kortom: werk deze zomer de laatste restjes weg van een mogelijke corona- of winterdepressie. Ga weer ommetjes maken, of – nog leuker: ga met anderen op stap. Want 'heilige kracht wordt door beweging losgemaakt'.

Uit het **bestuur** 2022

En opnieuw moest het bestuur eind januari 2022 het besluit nemen om het weekend in februari vanwege de corona niet door te laten gaan. De beslissing werd vooral ingegeven door het gegeven dat, vanwege onze kwetsbare leden, ons een kwalitatief goede ontmoeting niet mogelijk bleek.
Gelukkig was er de herkansing om elkaar weer te treffen op 26 maart in Wittem. Henk met de zijnen, ontving ons gastvrij en leidde ons rond door de vernieuwde bedevaart-locatie. We misten Gert, die op 11 februari overleed en die we met de aanwezige leden gepast herdacht hebben. Net zoals op het mei weekend, dat gelukkig als *wel* kon doorgaan.

Kost en baat

Een ander bestuurlijk aandachtspunt. Momenteel buigt het bestuur zich over de prijs-kwaliteit verhouding van de locaties. Het gaat om de maaltijden, om geluidskwaliteit etc. De vraag die op tafel ligt is, wat willen we minimaal aan comfort en wat betekent dit voor de betaalbaarheid voor alle leden? De nieuwe data met locaties voor 2023 zijn gedeeltelijk bekend: 3-4 februari in Dennenheul (Ermelo) 6-7 mei in de Abdijhof (Nieuwkuijk); het najaar volgt.

Statutaire zaken

De opheffing van de Vereniging Redemptoristen en Scala bevindt zich in een vergevorderd stadium. We houden natuurlijk gewoon het contact met de Nederlandse Redemptoristen. Ook is de UBO registratie verwerkt en bevestigd.
Het bestuur heeft Dorothe IJsseldijk voorgedragen voor een nieuwe termijn in het bestuur. Het is heel fijn dat deze voordracht op de algemene leden vergadering in mei met de grootst mogelijke meerderheid is overgenomen.

Financiën

Onze penningmeester Hans Berkers heeft op dezelfde vergadering het financiële jaarverslag aangeboden en dit zal in het najaar, na controle van de kascommissie, terugkeren op de agenda.

In het verlengde hiervan zal het bestuur zich gaan buigen over toekomst, voortgang van onze vereniging binnen de context van zowel de inhoudelijke als de financiële mogelijkheden. Er is daarom ook een klein onderzoek gedaan naar het aantal flexleden. Het zijn er nu nog zeven in getal.

Als het om communicatie gaat zijn we blijvend dankbaar voor de inzet van Jel en Marike voor de nieuwsbrief en website.

Nu op weg naar het september-buiten-weekend, waarbij we als bestuur hopen dat de zomergolf corona voorbij is en de najaar-golf nog niet in ontwikkeling. Maar eerst namens het bestuur voor iedereen een mooie zomer toegewenst.

HEILIGE Verbeelding 10

Gert : Schijnheilige

Bijgaande afbeelding is een beeld van de Heilige Christoffel, gemaakt van klei en gemaakt door mijn stiefvader, die in het glas en lood deed en ook beelden vervaardigde. Zie https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Frans_Balendong.

Vanwege een reorganisatie van onze tuin moest het beeld, dat aan de schuur hangt, 30 centimeter naar rechts worden verhangen. Resultaat is, dat we nu een Heilige en een Schijnheilige hebben…

Op de tuinmuur

[redacted]

Weekend Het verloren landschap?

De statige gravenallee hier rechts is de oprit van ons verblijf in het Franciscushuis van de zusters van Denekamp.

Op hun website staat het volgende: Het klooster is omgeven door het fraaie en ongerepte landschap van Denekamp. Maar hoe ongerept is ongerept? Ongetwijfeld is het nog steeds 'Oale groond' zoals ze in Twente zeggen, maar topografische kaarten uit 1950 en 2020 confronteren ons met grote verschillen. De speurtocht naar de verschillen, de consequenties voor natuur, cultuur en economie en de zoektocht en aanpak naar mogelijkheden van herstel, dit vormt de rode draad van het weekend. Verbazen, genieten en doordenken dit zijn onze 'werk' woorden.

We trekken er op uit en gebruiken hierbij alle vervoersmiddelen die geschikt zijn en die passen bij onze mobiliteit. In het programma is er op zaterdagmiddag ook ruimte om er, in kleine groepjes en eventueel naar eigen keuze, op uit te gaan.

We beginnen op vrijdagavond 16 september met een maaltijd en vertrekken weer op zondag 18 sept. De uitnodiging met het programma volgt in augustus zodra alle voorbereidingen rond zijn.

"Ons prachtige en eeuwenoude Twentse coulissenlandschap met haar oude eiken, houtwallen, bloemrijke weiden met koeien, kronkelende beken, oude boomgaarden en fraaie doorgezichten, dat veel bewoners van onze gemeenten van vroegere tijden nog kennen en koesteren, is steeds meer aan het verdwijnen"

Stichting behoud Twents landschap.

16 en 18 september
18.00 -12.00

In het Franciscushuis te Denekamp
voor leden en flexers

Een tas.

Daar zit je hele leven in….
Dit werd uiteindelijk de luiertas voor een nieuw leven. Met een schouderband (voorkeur van z'n vader) én twee hengsels (had z'n moeder liever). En een tasje erbij voor de luiermat. De binnenvoering is een stuk douchegordijn dat ergens overbleef.

Hier was hij nog onderweg en hangt het van de klemmetjes aan elkaar.

TALENT van Marike

"Er zijn mensen die mediteren of rustig worden van een lange wandeling, of zelfs overtuigend zeggen dat een eind hardlopen heel goed is voor rust in je hoofd. Ik heb daar allemaal niet zoveel mee. Mijn 'zen' is het maken van een mooie én functionele tas. De geur van echt leer, nadenken over het ontwerp, het zoemende geluid van de naaimachine en ook de metalen geur van de antieke schoenmakersnaaimachine die je met je voet aandrijft. Dat dus.

Mooie combinaties van stof en leer. Ontwerpen doe ik meestal zelf. Kijk wel eens iets af dat erg mooi is. Waar het kan, recycle ik oude materialen van tassen die ik vind bij de kringloop. Ik werk graag voor iemand in opdracht. Als er maar geen tijdsdruk achter zit. En echt, na een drukke dag 's avonds in bed een complexe 3d constructie uitdenken (*Als ik dat over dat draai, komt het dan daar zo uit, of toch andersom*…?), echt heel rustgevend!" De voorraad groeit, want een goede afzetmarkt heb ik niet. Ik heb geen zin in marketing, webshops of andere promotie. Het moet namelijk geen werk worden…

Dit is een nieuwe rubriek. Daarin presenteren we een lid van Scala, iemand die een talent heeft, iets maakt, creëert, ontwerpt, componeert, bedenkt, ziet, hoort ……..

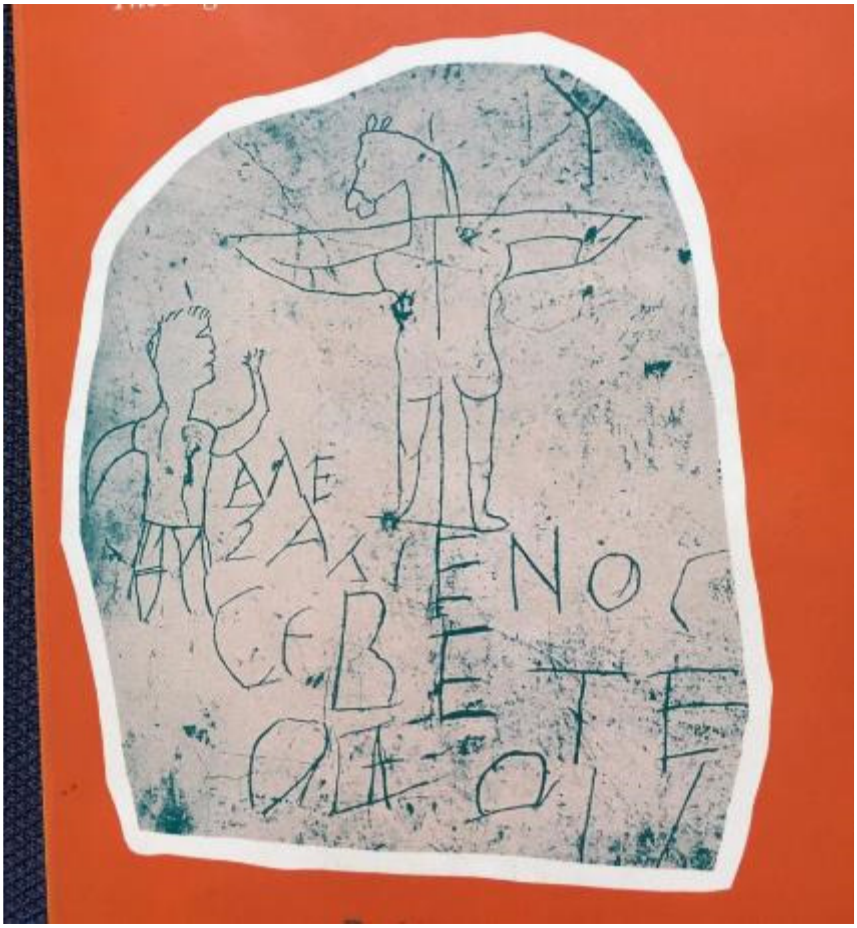

HEILIGE Verbeelding 11

Bert van Dijk : Alexamenos aanbidt zijn God

"Wat later het christendom is gaan heten, begon op het punt nul. Minder nog. De centrale figuur was ter dood gebracht als een misdadiger. Het kruis als symbool van het heilige duikt pas op in de vierde eeuw. Voorzien van een afbeelding van de gekruisigde nog later, nl. tegen het eind van de zesde eeuw. Er is echter een voorstelling uit de eerste eeuw gevonden, ingekrast op een steen van de pageschool in Rome. De persoon links met opgeheven handen is een christen die bespot wordt omdat hij een gekruisigde figuur met ezelskop vereert. Daaronder staat geschreven: "Alexamenos aanbidt zijn God". In de ogen van de beschaafde Grieken en Romeinen was het christendom een godsdienst, afkomstig van armen, Joden, slaven en vrouwen. Misschien zijn sporen van het heilige waar te nemen waar anderen die niet zien. Ik ken deze graffito uit een boek van Erik Borgman.."

#samen kijken

Ziet iemand iets interessants het gebied van toneel, lezingen, Tedx Talks, webinars, kijk dan of je via de Scala-app mede-belangstellenden kan vinden, waarmee je daarna nog kan napraten via zoom.

- *Bioscoopfilm Grutto! Aanrader voor onthaasters https://rubensmitproductions.nl/productions/grutto/*

- *Als je Netflix helemaal beu bent…hier vele mooie voorstellingen incluis steun aan de cultuursector. https://try.theaterthuis.nl*

- ***Van God Los** over de onstuimige jaren '60 museum Catharijneconvent Utrecht https://www.catharijneconvent.nl/tentoonstellingen/jaren-zestig/*

- *Kloosterhotel ZIN vanuit stedelijk museum Schiedam over zingeving en reflectie https://museumtijdschrift.nl/tentoonstellingen/zingeving-en-reflectie-locatie-kloosterhotel-zin-vught/*

- *Fotograaf des Vaderlands Jan Dirk van der Burg heeft een afsluitende tentoonstelling in het fotomuseum Rotterdam. Een boedhabeeld in elke tuin of vensterbank…typisch Nederlands https://www.nederlandsfotomuseum.nl/tentoonstelling/typisch-nederland/*

Of reis de wereld door

- Wandelen: Er is nog plek om mee te doen aan de 7-daagse PeerkePad-wandeling van Wittem naar Tilburg, van 4 tot en met 10 september a.s.

- Naar Ierland met Scala. Peter en Marike hopen zoiets in het voorjaar van 2023 te kunnen organiseren.

De onvoorspelbare toekomst van 2022-2023

AGENDA

Weekend van 16-18 september 2022
Thema “het verloren landschap?”.
Locatie: Buitenweekend in het Franciscushuis van de zusters in Denekamp

November
Een dag in november bezoek aan Museum Arnhem.
Bert en Jel prikken een dag voor een bezoek aan het ‘nieuwe’ museum in Arnhem.
Architectuur, cultuur en landschap.

Data 2023 onder elk voorbehoud
4-5 februari in Dennenheul (Ermelo)
6-7 mei in de Abdijhof (Nieuwkuijk)
16-17 of 23-24 september (ergens)

WAT WAREN WE

Wat waren we jong
Met veel, enthousiast
Bloedserieus, vol vuur
Debatterend
Zoekend
Met posen die blijven
Hangend in de stoel
Hangend aan t hoofd
Ogen gesloten
Oren gespitst
Papier in de hand
Aan de wand
Op de grond
Als fundament
Van denken
Verbeelden
Houvast voor ooit
Als beelden vervagen
Kinderen volwassen
Jongeren ouderen
Mensen niet meer zijn
Het Heilige
Beetje bij beetje ontdekt
Als t ter sprake komt
Verbeeld
Gedacht
Vermoed
Gehoord
Gezongen
In Scala
En daarna

Hubert juni 2022

Het **SCALABLAD** is voor leden & flexers. Dit nummer teksten van Anton, Gert, Henk, Hubert, Ina, Jel, Loesje, Marike en een gedicht van Hubert - Beeld Redactie Marike

IDEE, OPINIE, VERHAAL, COLUMN, FOTO, GEDICHT? STUUR OP VOOR NUMMER 6!